

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
"LDZ CARGO"

saīsinātais
2021.gada pārskats

SATURS

VADĪBAS ZIŅOJUMS	3
FINANŠU PĀRSKATS	11
APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS	11
PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI	12
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	14
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	15
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI.....	16

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR SABIEDRĪBAS AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU "LDZ CARGO" SAIMNIECISKO DARBĪBU 2021. GADĀ

1. SABIEDRĪBAS AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU "LDZ CARGO" RAKSTUROJUMS

SIA "LDZ CARGO" (turpmāk tekstā - *LDZ CARGO* vai *Sabiedrība*) ir VAS "Latvijas dzelzceļš" atkarīgā sabiedrība, kura ir sertificēta kā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, kam atkārtoti piešķirts drošības sertifikāts (A daļa – ES identifikācijas numurs LV1120180005 un B daļa – ES identifikācijas numurs LV1220180008), nodrošinot tiesības veikt vietējos un starptautiskos dzelzceļa kravu pārvadājumus, kā arī starptautiskos pasažieru pārvadājumus.

Viens no galvenajiem LDZ CARGO pakalpojumiem ir starptautisko un iekšzemes kravu, t.sk. bīstamo un negabarīta kravu, pārvadājumu veikšana, kā arī citu ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem saistīto pakalpojumu sniegšana. *Sabiedrība* pārvadā konteineros un vagonos plaša sortimenta kravas, gandrīz visus HKN (Harmonizēta kravu nomenklatūra) minētos kravas veidus. *LDZ CARGO* darbojas SMGS un CIM tiesiskajā vidē un kravu pārvadāšanai izmanto Austrumu-Rietumu un Ziemeļu-Dienvidu transporta koridorus.

Dzelzceļa kravu pārvadājumi Latvijas Republikā pārsvarā ir vērsti no valsts austrumu robežām uz Latvijas trīs lielākajām ostām – Rīgu, Ventspili un Liepāju caur Latvijas austrumdaļas lielajiem dzelzceļa mezgliem Daugavpilī un Rēzeknē, veidojot Austrumu-Rietumu tranzīta koridoru, kas savienots ar dzelzceļa līniju starp valsts Ziemeļu – Dienvidu robežām, un savā starpā savienotas arī ar reģionālām līnijām.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

2021. gadā *Sabiedrības* darbības rezultāts ir peļņa 7 051 tūkst. EUR apmērā.

2021. gadā *Sabiedrības* īstermiņa saistības pilnībā var finansēt no apgrozāmajiem līdzekļiem, uz ko norāda kopējā likviditāte (apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām) – 1.2 (2020. gadā – 1.7). Uzskatām, ka *Sabiedrība* ir finansiāli stabila un arī turpmāk varēs segt savus kārtējos maksājumus, kā arī nodrošināt investīciju plāna izpildi. *Sabiedrības* naudas līdzekļu atlikums 2021. gada beigās, salīdzinot ar gada sākumu, ir samazinājies, bet spēja samaksāt īstermiņa saistības ir saglabājusies.

Kopējais *Sabiedrības* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2021. gadā sasniedza 51 336 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. *Sabiedrība* īstenojusi ilgtermiņa investīcijas projektu un 2021. gada janvārī iegādājusies 14 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīves par 50.7 milj. EUR.

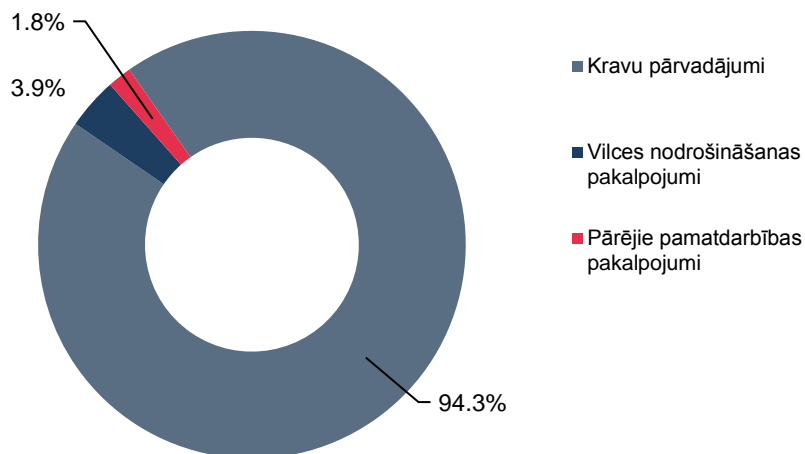
2021. gadā *LDZ CARGO* vidējais darbinieku skaits ir 1 280 darbinieki. Darbinieki tiek nodarbināti visdažādākajās profesijās, piemēram, dīzeļlokomotīvu vadītāji (mašīnisti) un dīzeļlokomotīvu vadītāju (mašīnistu) palīgi, vilcienu sastādītāji, preču kasieri, vilcienu un kravu pieņēmēji, uzskaites operatori, kravu vilcienu konduktori, ekspluatācijas cehu dežuranti, grāmatveži, uzskaitveži, inženieri, loģistikas un mārketinga speciālisti u.c. *LDZ CARGO* saviem darbiniekiem piedāvā tālākas karjeras izaugsmes iespējas uzņēmumā. Tādā veidā darbinieki tiek motivēti veikt savu darbu profesionāli un ar augstu atbildības sajūtu. Dzelzceļnieku kompetences uzturēšanai un kvalifikācijas paaugstināšanai *LDZ CARGO* darbinieki regulāri pilnveido savas zināšanas. 54.6% *Sabiedrības* darbinieku ir vidējā profesionālā izglītība, 9.6% darbinieku – vidējā vispārējā, un 34.2% darbinieku – augstākā izglītība.

LDZ CARGO valde, lai saglabātu savas kravas pārvadātāja līdera pozīcijas Baltijas valstu vidū, izmanto un ievieš *Sabiedrības* ikdienas darbā jaunus tehnoloģiskos risinājumus, optimizē kravu maršrutus, plaši izmanto elektroniskās ierīces un sistēmas.

LDZ CARGO pašu kapitāla apjoms 2021. gada 31. decembrī ir 121 749 tūkst. EUR. Salīdzinot ar iepriekšējā gada beigām, tas ir palielinājies par 7 051 tūkst. EUR. *Sabiedrības* pašu kapitāls veido 66.6% no kopējo aktīvu vērtības.

Dažādu ekonomisku, ģeopolitisku procesu rezultātā 2021. gadā turpinājās jau 2019. gadā sākusies kravu pārvadājumu samazināšanās tendence, turklāt kravu pārvadājumu apjoma samazināšanos negatīvi ietekmē arī pandēmijas radītā situācija.

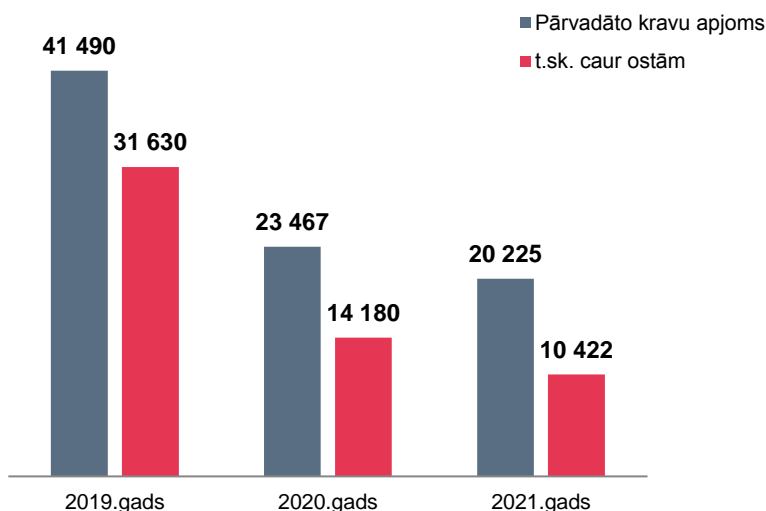
Pārskata gadā neto apgrozījums no pamatdarbības ir 144 363 tūkst. EUR, kas ir par 17 963 tūkst. EUR vai 11.1% mazāks nekā 2020. gadā. Neto apgrozījuma samazinājums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, saistīts ar kopējo pārvadāto kravu apjoma samazināšanos. Neto apgrozījuma struktūra 2021. gadā ir parādīta 1. attēlā.

1.att. LDZ CARGO neto apgrozījuma struktūra 2021. gadā (%)

Kravu pārvadājumi

Nozīmīgākā, valstiski un starptautiski novērtētākā LDZ CARGO darbības sfēra ir dzelzceļa kravu pārvadājumi. Kopumā kravu pārvadājumu apjoms pa dzelzceļu Latvijas teritorijā 2021. gadā, salīdzinot ar 2020. gadu, ir samazinājies. 2021. gadā tika pārvadātas 20 225 tūkst. tonnas kravu, kas ir par 3 242 tūkst. tonnām jeb 13.8% mazāk nekā 2020. gadā (2. attēls).

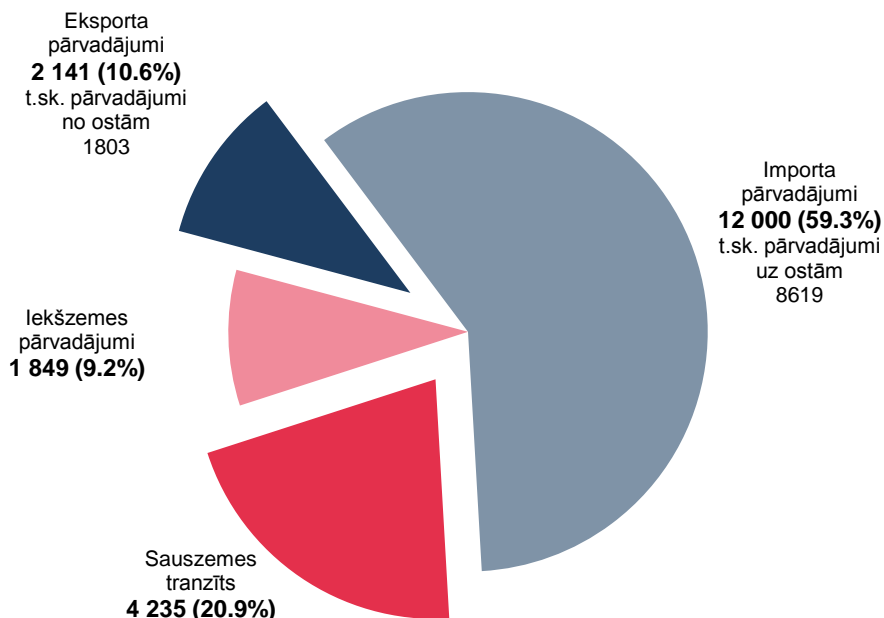

2.att. LDZ CARGO pārvadāto kravu apjoms 2019.-2021. gadā (tūkst. tonnas)

LDZ CARGO kravu pārvadājumu virzienus 2021. gadā raksturo šādi apjoma rādītāji (salīdzinot ar 2020. gadu) (3. attēls):

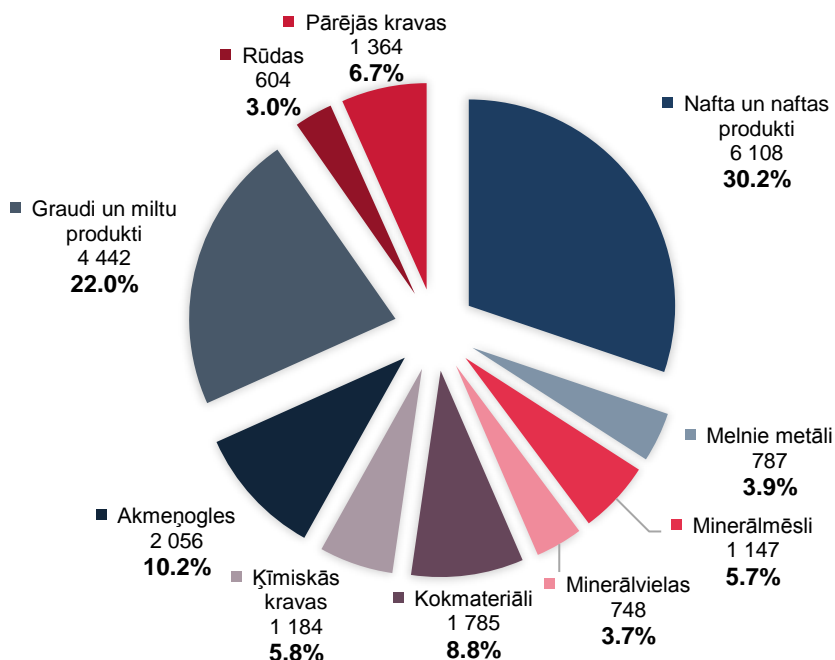
- iekšzemes pārvadājumi 1 849 tūkst. tonnas (-8.7%);
- eksporta pārvadājumi 2 141 tūkst. tonnas (+5.7%);
- sauszemes tranzīts 4 235 tūkst. tonnas (+17.7%);
- importa pārvadājumi 12 000 tūkst. tonnas (-24.1%).

Kravu pārvadājumi pēc satiksmes veidiem 2021. gadā (tūkst. tonnas) ir parādīti 3. attēlā.

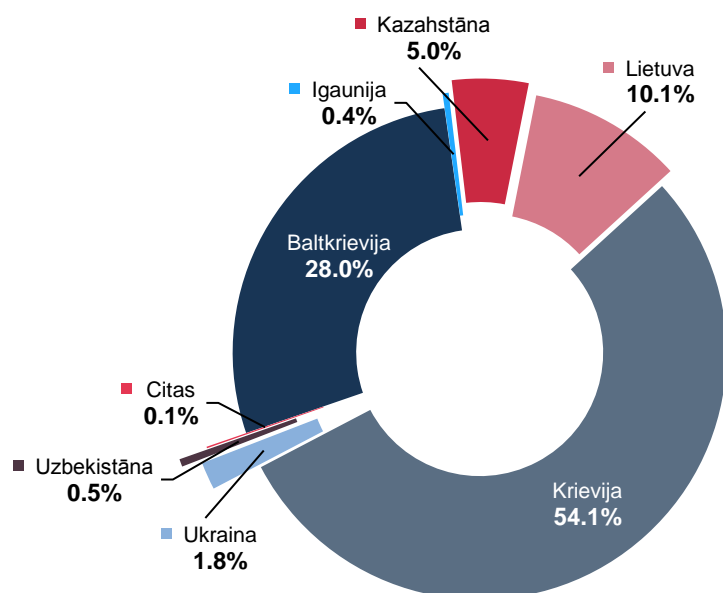
3.att. Kravu pārvadājumi pēc satiksmes veidiem 2021. gadā (tūkst. tonnas)

2021. gadā visvairāk ir pārvadāta nafta un naftas produkti – 6 108 tūkst. tonnas jeb 30.2%, graudi un miltu produkti – 4 442 tūkst. tonnas jeb 22.0% un akmeņogles – 2 056 tūkst. tonnas jeb 10.2% (4. attēls).

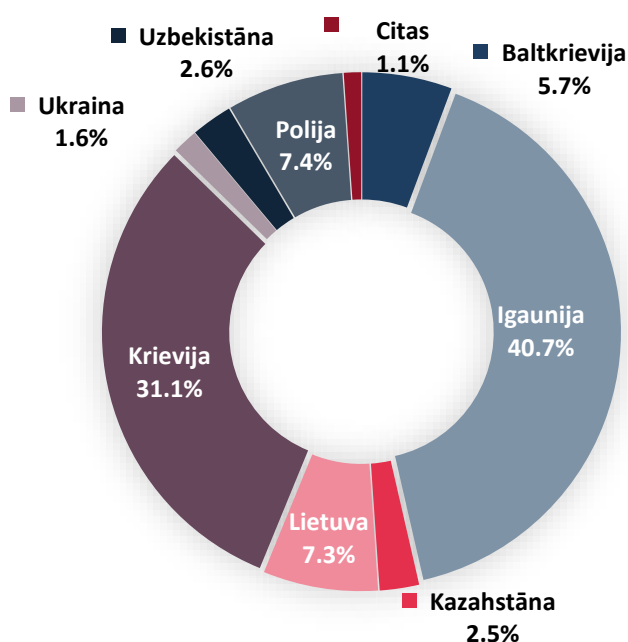

4.att. Pārvadāto kravu veidu īpatsvars 2021. gadā (tūkst. tonnas)

Lielākā daļa no pārvadāto kravu apjoma ir no Krievijas – 54.1%. Pārējo valstu īpatsvars pārvadāto kravu apjomā ir šāds: Baltkrievija – 28.0%, Lietuva – 10.1%, Ukraina – 1.8%, Kazahstāna – 5.0%, Igaunija – 0.4%, Uzbekistāna – 0.5% un citas – 0.1% (5. attēls). Eksporta un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc saņēmējvalstīm 2021. gadā ir parādīts 6. attēlā.

5.att. Importa un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc nosūtītājvalstīm 2021. gadā

6.att. Eksporta un sauszemes tranzīta pārvadājumu kravu apjoma īpatsvars pēc saņēmējvalstīm 2021. gadā

2021. gadā palielinājās konteineru pārvadājumi konteinervilcienu maršrutos Krievija – Krievija (Kaļiņingradas apgabals), Ķīna (Krievijas Tālie Austrumi) – Krievija (Kaļiņingradas apgabals). Vilciens “Rīga-Ekspress” veic pārvadājumus no Rīgas ostas stacijām uz Maskavu un tās apkāmes stacijām un pretējā virzienā. Vilciens “ZUBR” nodrošina pārvadājumus maršrutā Igaunija – Latvija – Baltkrievija – Ukraina (turp un atpakaļ).

Konteinervilcienu priekšrocība ir iespēja izmantot multimodālos kravu pārvadājumus, t.i. vairākus kravu pārvadājumu veidus, kad konteinerus no vilciena pārkrauj uz kuģi, kravas auto vai lidmašīnu. Konteineru pārvadājumi 2021. gadā ir palielinājušies.

LDZ CARGO pārvadāto konteineru daudzums pēdējos trīs gados:

- 2019. gadā – 66 738 TEU konteineru vienības (+4% pret 2018);

- 2020. gadā – 65 345 TEU konteineru vienības (-2.1% pret 2019);
- 2021. gadā – 74 519 TEU konteineru vienības (+14% pret 2020).

Starptautiskie pasažieru pārvadājumi

Pandēmijas COVID-19 izplatības ierobežošanai 2021. gadā turpinājās spēkā esošo ierobežojumu piemērošana, kas attiecās uz kaimiņvalstīm, kuras nav ES dalībvalstis. Tā kā visiem esošajiem starptautisko pasažieru vilcienu maršrutiem galamērķi bija uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, 2021. gadā starptautiskie pasažieru pārvadājumi netika atjaunoti (2020. gadā pirmajā ceturksnī tika pārvadāti 17 737 pasažieri).

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

LDZ CARGO ir būtiski saglabāt un nostiprināt esošo pozīciju kravu pārvadājumos un pievērst īpašu uzmanību jaunu kravu piesaistei no jauniem tirgiem un palielināt starptautisko pasažieru pārvadājumu rentabilitāti, nodrošinot komercdarbības virzienu attīstību un konkurētspēju un nepārtraukti uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un darba ražīgumu, nodrošinot piedāvāto pakalpojumu pastāvīgu modernizāciju un progresu.

Viens no *LDZ CARGO* attīstības virzieniem 2021. gadā bijusi klientu apkalpošanas kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa celšana, lai nodrošinātu *Sabiedrības* konkurētspēju esošajos tirgus apstākļos.

Pakalpojuma klāsta paplašināšanai, sākot ar 2021. gada 2. ceturksni, visiem kravu pārvadātājiem tiek piedāvāts pakalpojums, kas dod iespēju iepriekš pa autoceļiem pārvadātās kravas kopā ar puspiekabi, bet bez vilcēja un autovadītāja, pārcelt uz dzelzceļu. Šī projekta realizācija tiek īstenota, "Latvijas dzelzceļš" koncernā ietilpstošajiem uzņēmumiem SIA "LDZ Loģistika" un *LDZ CARGO* sadarbojoties ar starptautisko transporta un tūrisma pakalpojumu uzņēmumu "Stena Line". 2021. gadā saskaņā ar noslēgto platformu nomas līgumu, pārvadājumos tika izmantotas 20 platformas.

COVID – 19 pandēmija ieviesa savas korekcijas daudzu uzņēmumu darbībā. *LDZ CARGO* nav izņēmums. Sakarā ar epidemioloģiskiem ierobežojumiem tika veikti pasākumiattālinātas pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanai, t.sk. tika paplašināta elektroniskā paraksta pielietošana. *LDZ CARGO* ir nodrošināta iespēja parakstīt līgumus, vēstules un citus dokumentus ar elektronisku parakstu, kas atvieglo dokumentu sagatavošanas, saskaņošanas, parakstīšanas un pārsūtīšanas procesu, samazinot arī darbinieku manuālā darba apjomu. Realizēta elektronisko instruktāžu reģistrēšana, kas ir īpaši svarīga pandēmijas laikā, nodrošinot instruktāžu veikšanu attālināti.

Lai panāktu ātrāku un ērtāku informācijas apmaiņu starp pārvadātāju un klientu kravas pārvadājumu jomā, *LDZ CARGO* pastāvīgi rada tam risinājumus:

- Sakarā ar izstrādātu SIA "LDZ CARGO" klientu pilnvaru iesniegšanas un apstrādes kārtību klientiem tika atvieglots pilnvaru noformēšanas un to iesniegšanas process. Kārtības ietvaros klientam ir nodrošinātas optimālas pilnvaru parakstīšanas un iesniegšanas iespējas, tostarp, pilnvaras parakstīšana ar elektronisku parakstu. Kārtība ir publicēta <https://ldzcargo.ldz.lv/> mājas lapā.
- 2021. gadā tika paplašināts kravu terminālu loks, kuros ir iespēja veikt vispārējā parauga akta un kravas pieņēmēja piezīmju lapiņas parakstīšanu ar drošu elektronisku parakstu. Kā arī palielinājies klientu skaits, kuri izmanto elektroniskus vagonu padošanas novākšanas sarakstus.
- *LDZ CARGO* ir aktīvi iesaistīts izstrādātās Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas funkcionalitātes paplašināšanā. Sistēmas funkcionalitāte paredz klientu apziņošanu, elektroniskās dzelzceļa pavadzīmes noformēšanu un izmantošanu, muitas dienestu iepriekšēju informēšanu elektroniskā veidā par ievadamām kravām, informācijas sagatavošanu un iesniegšanu par sūtījumiem elektroniskā veidā.
- Nodrošināta iespēja noformēt elektroniskās pavadzīmes tukšiem un krautiem vagonu sūtījumiem no Latvijas uz Igauniju. Pašlaik tiek veikts kravu pārvadājumu organizēšanas darbs pēc bezpapīra tehnoloģijas virzienā no Igaunijas uz Latviju krauto un tukšo vagonu pārvadājumiem.

- Aktīvās darbības rezultātā tika nodrošināta iespēja veikt koplietošanas parka tukšo vagonu nosūtīšanu vietējā satiksmē un virzienā uz Baltkrieviju pēc elektroniskā veidā noformētām pārsūtīšanas pavadzīmēm. Pašlaik notiek aktīvs darbs pie elektronisko pārsūtīšanas pavadzījumu risinājuma virzienā no Baltkrievijas uz Latviju.
- Tiek turpināta esošo informācijas sistēmu attīstīšana ar mērķi pilnībā atteikties no papīrveida pārvadājumu dokumentiem gan iekšzemes, gan starptautiskajā satiksmē.
- *LDZ CARGO* tiek izmantota centralizēta kravu pārvadājumu norēķinu sistēma. Tādējādi tiek nodrošināta iespēja centralizēti veikt pārvadājumu norēķinus pēc spēkā esošajiem *LDZ CARGO* un starptautiskiem tarifiem un līgumiem, kā arī klientu norēķinu un maksājumu uzskaiti un kontrole. Nodrošināt funkcionalitāte nodrošina vilcienu apstrādi Latvijas robežās un konteineru apstrādi ostām tuvumā esošajās stacijās. Centralizētas kravu pārvadājumu norēķinu un Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmu mijiedarbības rezultātā tika nodrošināta elektronisko rēķinu par pārvadājumiem operatīva nogādāšana klientiem, turklāt papildus ir veikti arī papīra taupīšanas pasākumi.

Lai nodrošinātu *LDZ CARGO* izvirzīto mērķu sasniegšanu un augstas kvalitātes līmeņa pakalpojumu sniegšanu, 2021. gadā realizēti vairāki investīciju projekti, t.sk. investēti līdzekļi jaunu tehnoloģiju ieviešanā darba tehnoloģiskā procesa uzlabošanai:

- 2021. gadā 7 lokomotīves tika aprīkotas ar drošības ierīcēm, kas paredzētas darbam bez mašīnista palīga.
- Nolūkā nodrošināt ritošā sastāva efektīvu izmantošanu un veikt darba tehnoloģijas pilnveidošanu 2021. gada 4. ceturksnī tika uzsākta manevru lokomotīvu aprīkošana ar videonovērošanas sistēmu (28. septembrī tika noslēgts līgums ar ārējo piegādātāju par lokomotīvu videonovērošanas sistēmas (LVNS) piegādi un uzstādīšanu).
- Lai automatizētu mašīnista maršruta lapas aprīkošanas procesu, aizvietojo papīrveida mašīnista maršruta lapu ar tās elektronisko versiju, optimizētu mašīnista maršruta lapas aizpildīšanas procesu, minimizējot informācijas dublēšanos un papildus darbības, kā rezultātā paaugstinātu datu iegūšanas efektivitāti un elastīgumu, tika noslēgts līgums ar ārējo piegādātāju un uzsākta elektroniskās mašīnistu maršruta lapas informācijas sistēmas (ELIS) ieviešana.
- 2021. gada 4. ceturksnī tika noslēgts līgums par digitālo lokomotīvu radiostaciju iegādi un uzstādīšanu un uzsākta lokomotīvu aprīkošana ar radiostacijām.
- Kravas pārvadājumu nodrošināšanai un kravas pārvadāšanas pakalpojuma sniegšanas kvalitātes uzlabošanai, kā arī, ņemot vērā vagonu parka novecošanos, 2021. gada 14. decembrī ir parakstīts pirkuma līgums par 60 pusvagonu iegādi.

Jau sesto gadu *LDZ CARGO* piedalījās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā ilgtspējas indeksa novērtējumā. 2021. gadā, otro gadu pēc kārtas, *LDZ CARGO* piešķirta Platīna kategorija par aizvadītā gada sniegumu korporatīvās sociālās atbildības jomā. Savukārt, 2016. gadā, piedaloties novērtējumā pirmo reizi, *LDZ CARGO* tika piešķirta sudraba kategorija. Turpmākajos gados rezultāts pakāpeniski tika uzlabots, sasniedzot Platīna kategoriju, kas apliecina, ka *LDZ CARGO* izpratne par atbildīgā biznesa principiem ir būtiski augusi. Novērtējums notiek reizi gadā. Plānots turpināt darbu snieguma korporatīvās sociālās atbildības jomā saglabāšanai un uzlabošanai.

Sekojojot līdzīgiem tendencēm un ģeopolitiskās situācijas izmaiņām pasaulē, lai pārskatītu savas saimnieciskās darbības un attīstības galvenos virzienus, 2021. gada beigās uzsākta jaunās *LDZ CARGO* Vidēja termiņa darbības stratēģijas 2022. - 2026. gadam izstrāde.

4. RISKI

Sabiedrības saimnieciskās darbības rezultātus nākotnē varētu ietekmēt politiskās situācijas izmaiņas. Sakarā ar to, ka *Sabiedrības* pārvadājumu apjoma būtiska daļa ir no Krievijas un Baltkrievijas, nozīmīgs risks, kas var ietekmēt *LDZ CARGO* darbības rezultātus, ir esošā nestabilitāte Austrumu tirgū, neskaidra politiskā un ekonomiskā vide, tai skaitā ES un ASV OFAC sankciju ietekme, kā arī Krievijas ostu attīstība, kā rezultātā kravas var tikt novirzītas no Latvijas ostām. Lai samazinātu risku, kas saistīts ar atkarību no tranzītkravu pārvadājumiem Austrumu-Rietumu virzienā, *LDZ CARGO* paredz attīstīt sadarbību ar esošajiem partneriem, un piesaistīt jaunus partnerus, kā arī meklēt alternatīvus darbības virzienus, tajā skaitā kombinētos pārvadājumus Ziemeļu-Dienvidu virzienā.

Saskaņā ar 05.11.2020. *LDZ CARGO* valdes lēmumu Nr. 73/1-2020 par "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politikas, "Latvijas dzelzceļš" risku vadības kārtības un "Latvijas dzelzceļš" risku vadības komitejas nolikuma ieviešanu, augstākminētie normatīvie akti ir pieņemti izpildei un tie nosaka

galvenos pamatprincipus un atbildību sadalījumu visu koncerna sabiedrību risku pārvaldībā. Augstākminētie dokumenti nodrošina vienotu risku vadību koncernā nolūkā noteikt vienotas prasības risku vadībai atbilstoši starptautiskajiem standartiem, labai korporatīvai praksei un Latvijas Republikas saistošajiem tiesību aktiem.

Riski, ar kuriem *Sabiedrība* varētu saskarties nākamajā darbības periodā, saistīti ar pārvadāto kravu apjoma samazināšanos, naftas cenu svārstībām, ES un ASV OFAC sankciju saraksta iespējamo paplašināšanu, kā arī pastāv risks, ka tiesas lietā par Konkurences padomes 28.12.2020. lēmuma (lietā Nr. KL\5-5\18\30 "Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantā noteiktā aizlieguma pārkāpumu LDZ CARGO un VAS "Latvijas dzelzceļš" darbībās") atcelšanu tiks pieņemts LDZ CARGO nelabvēlīgs spriedums.

Valde, izvērtējot *Sabiedrības* nākotnes darījumus, pakļautību tirgus riskam, likviditātes riskam un naudas plūsmas riskam, secināja, ka uz šī dokumenta apstiprināšanas brīdi nav būtisku risku, kas būtu jāatspoguļo vadības ziņojumā. Detalizētāka informācija par finanšu riskiem un to iespējamo ietekmi uz *Sabiedrību* sniegta finanšu pārskata 25. pielikumā.

5. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

Uzņēmumā nepārtraukti notiek jaunu tehnoloģiju apzināšana, izpēte un ieviešana, lai uzlabotu klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, optimizētu darba procesus un palielinātu drošību. Īpašs uzsvars tiek likts uz procesu digitalizāciju, 2021. gadā tika ieviesti vairāki elektronisko dokumentu risinājumi.

Sekojoši līdzīgi nozares tendencēm, kā arī ES noteiktajiem attīstības mērķiem, lai atslogotu Latvijas autoceļus no smagās kravu pārvadājumu tehnikas un tās radītā kaitējuma gan apkārtējai videi, gan autoceļu kvalitātei, kā arī, lai sniegtu iespēju visiem autokravu īpašniekiem un ekspeditoriem nodrošināt efektīvākus un izdevīgākus kravu pārvadājumus, 2021. gadā tika uzsākts projekts "Zaļā pārmija" jeb "Green Switch", tas ir jauns pakalpojums - regulāri auto puspiekabju pārvadājumi pa dzelzceļu. Kā jau bija minēts, tagad klientiem tiek piedāvāts kravas kopā ar puspiekabji, bet bez vilcēja un autovadītāja, pārcelt uz dzelzceļu, kur tās tiek nogādātas nepieciešamajā ostas terminālī Liepājā vai Ventspilī un uzceltas uz prāmja "Stena Line", lai tālāk dotos uz Vāciju vai Skandināvijas valstīm (šāda veida pārvadājumi notiek gan no Latvijas, gan uz Latviju). Šādu kombinēto pārvadājumu attīstīšana ir viena no LDZ CARGO prioritātēm.

2021. gada beigās LDZ CARGO ir saņēmusi ES vienoto drošības sertifikātu, kas ļauj veikt pārvadājumus visā Lietuvas un Igaunijas teritorijā, tādējādi kļūstot par vienīgo pārvadātāju, kas ir sertificēts veikt pārvadājumus visās trīs Baltijas valstīs un iegūstot iespēju paplašināt savu uzņēmējdarbības sfēru citu valstu teritorijā.

6. UZŅĒMUMA FILIĀLES UN PĀRSTĀVNICĪBAS ĀRVALSTĪS

Sabiedrībai nav filiāles un pārstāvniecības ārvalstīs.

7. FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANA

LDZ CARGO 2021. gada 31. decembrī ir finanšu saistības par lokomotīvu iegādi. Informācija par šo un citu finanšu instrumentu izmantošanu sniegta finanšu pārskatā.

8. NOTIKUMI PĒC 2021. GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA

2022. gada 24. februārī Ukrainā sākusies karadarbība. Notikumu turpmākā attīstība ir grūti prognozējama, bet potenciāli tam var būt būtiska negatīva ietekme uz *Sabiedrības* darbību. *Sabiedrības* vadība seko līdzīgi notikumu attīstībai.

No pārskata gada pēdējās dienas līdz ziņojuma parakstīšanas datumam nav notikuši citi ievērojami notikumi, kas ietekmētu pārskata gada rezultātus.

9. PRIEKŠLIKUMS PAR SABIEDRĪBAS PEĻŅAS IZMANTOŠANU

LDZ CARGO valde ierosina 2021. gada peļņu 7 051 460 EUR apmērā atstāt *Sabiedrības* turpmākai attīstībai.

10. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Sabiedrības Valde (turpmāk tekstā – *Vadība*) ir atbildīga par *Sabiedrības* finanšu pārskata sagatavošanu.

LDZ CARGO finanšu pārskats no 11. līdz 31. lappusei ir sagatavots, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Sabiedrības* finansiālo stāvokli 2021. gada 31. decembrī un tās darbības rezultātiem un naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzies 2021. gada 31. decembrī.

Iepriekš minētais finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. *Sabiedrības* finanšu pārskata sagatavošanas gaitā *Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Sabiedrības *Vadība* ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Sabiedrības* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Sabiedrībā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

FINANŠU PĀRSKATS

APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS

	2021	2020 (EUR) Pārklasificēts
Ieņēmumi	144 362 985	162 326 282
Pārējie ieņēmumi	2 443 548	2 991 936
Pamatdarbības ieņēmumi kopā	146 806 533	165 318 218
Preču, materiālu un pakalpojumu izmaksas	(104 571 158)	(121 089 390)
Personāla izmaksas	(26 338 475)	(31 999 492)
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	(8 116 735)	(8 786 254)
Pārējās izmaksas	(705 867)	(6 088 247)
Pamatdarbības izmaksas kopā	(139 732 235)	(167 963 383)
Pamatdarbības peļņa / (zaudējumi)	7 074 298	(2 645 165)
Finanšu ieņēmumi	-	17
Finanšu izmaksas	(19 888)	(30 665)
Peļņa / (zaudējumi) pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	7 054 410	(2 675 813)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	(626 808)
Pārskata gada peļņa / (zaudējumi)	7 054 410	(3 302 621)
Pārskata gada apvienotie ienākumi / (zaudējumi)	7 054 410	(3 302 621)

Pielikums no 16. līdz 31. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Saīsināto gada pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu daļa:
Finanšu daļas vadītāja,
Finanšu departamenta direktora vietniece

I. Špulinga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR)

AKTĪVI	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa ieguldījumi		
Pamatlīdzekļi	151 394 208	107 284 509
Tiesības lietot aktīvus	1 147 591	1 441 814
Nemateriālie ieguldījumi	1 091 333	1 170 802
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	5 859	20 909
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	153 638 991	109 918 034
Apgrozāmie līdzekļi		
Krājumi	1 947 807	2 570 147
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	6 333 874	7 062 262
Radniecīgo sabiedrību parādi	1 607 784	1 448 420
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa	-	10 000
Nauda un naudas ekvivalenti	19 261 580	20 315 755
Kopā	29 151 045	31 406 584
Pārdošanai turētie aktīvi	50 049	1 140 759
Apgrozāmie līdzekļi kopā	29 201 094	32 547 343
Aktīvi kopā	182 840 085	142 465 377

(turpinājums nākamajā lapā)

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 2021. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

PASĪVI	31.12.2021.	(EUR) 31.12.2020.
Pašu kapitāls un saistības		
Pašu kapitāls		
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	80 492 369	80 492 369
Rezerves	34 205 483	37 476 702
Nesadalītā peļņa	7 054 410	(3 271 219)
Pašu kapitāls kopā	121 752 262	114 697 852
Saistības		
Ilgtermiņa saistības		
Uzkrājumi	7 471 643	7 662 327
Finanšu saistības par pamatlīdzekļu iegādi radniecīgajām sabiedrībām	27 936 958	-
Nomas saistības	334 111	673 388
Ilgtermiņa saistības kopā	35 742 712	8 335 715
Īstermiņa saistības		
Uzkrājumi	2 261 124	3 325 657
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori	6 566 886	5 946 843
Finanšu saistības par pamatlīdzekļu iegādi radniecīgajām sabiedrībām	8 010 719	-
Parādi radniecīgajām sabiedrībām	6 453 775	8 273 582
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 256 318	1 155 228
Nomas saistības	796 289	730 500
Īstermiņa saistības kopā	25 345 111	19 431 810
Saistības kopā	61 087 823	27 767 525
Pašu kapitāls un saistības kopā	182 840 085	142 465 377

Pielikums no 16. līdz 31. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Saīsināto gada pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu daļa:
Finanšu daļas vadītāja,
Finanšu departamenta direktora vietniece

I. Špulinga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR)

	PAMATKAPITĀLS	REZERVES	NESADALĪTĀ PEĻŅA	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2020. gadu				
Uz 01.01.2020.	80 492 369	37 476 702	12 326 017	130 295 088
Dividendes	-	-	(12 294 615)	(12 294 615)
Pārskata gada zaudējumi	-	-	(3 302 621)	(3 302 621)
Uz 31.12.2020.	80 492 369	37 476 702	(3 271 219)	114 697 852
Par 2021. gadu				
Uz 01.01.2021.	80 492 369	37 476 702	(3 271 219)	114 697 852
Rezervju novirzīšana zaudējumu segšanai	-	(3 271 219)	3 271 219	-
Pārskata gada peļņa	-	-	7 054 410	7 054 410
Uz 31.12.2021.	80 492 369	34 205 483	7 054 410	121 752 262

Pielikums no 16. līdz 31. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Saīsināto gada pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu daļa:
Finanšu daļas vadītāja,
Finanšu departamenta direktora vietniece

I. Špulinga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR 2021. GADU (PĒC NETIEŠĀS METODES)

(EUR)

	2021	2020
Pamatdarbības naudas plūsma		
Peļņa / (zaudējumi) pirms uzņēmuma ienākuma nodokļa	7 054 410	(2 675 813)
Korekcijas:		
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas	7 730 782	7 184 521
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	195 949	80 148
Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	12 605	37 878
Finanšu ieņēmumi	-	(17)
Finanšu izmaksas	19 888	30 665
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	15 013 634	4 657 382
Korekcijas:		
Nākamo periodu izdevumu un debitoru parādu atlikumu samazinājums	577 106	2 205 448
Krājumu atlikumu samazinājums	1 712 706	1 404 389
Piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu palielinājums / (samazinājums)	9 554 850	(5 599 212)
Uzkrājumu veidošanas izmaiņas	(1 255 217)	1 415 562
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	25 603 079	4 083 569
Izdevumi procentu maksājumiem	(19 888)	(30 665)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	-	(623 170)
Pamatdarbības neto naudas plūsma	25 583 191	3 429 734
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma		
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	(669 322)	(3 256 341)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	245 833	615 795
Saņemtie procenti	-	17
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	(423 489)	(2 640 529)
Finansēšanas darbības naudas plūsma		
Maksājumi par pamatlīdzekļiem	(25 391 700)	-
Nomas pamatsummas atmaksa	(832 638)	(865 208)
Izmaksātās dividendes	-	(12 294 615)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	(26 224 338)	(13 159 823)
Valūtas kursu svārstību rezultāts	10 461	4 211
Naudas un tās ekvivalentu samazinājums pārskata gadā	(1 054 175)	(12 366 407)
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	20 315 755	32 682 162
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	19 261 580	20 315 755

Pielikums no 16. līdz 31. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Saīsināto finanšu pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu daļa:
Finanšu daļas vadītāja, Finanšu departamenta direktora vietniece

I. Špulinga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Sabiedrības nosaukums	LDZ CARGO
Sabiedrības juridiskais statuss	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)
Reģistrācijas Nr., vieta un datums	40003788421, Rīgā, 09.12.2005.
Adrese (juridiskā un faktiskā)	Dzirnavu ielā 147 k-1, Rīgā, LV-1050
Pamatdarbības veidi (NACE kodi)	49.20 Kravu dzelzceļa transports 49.10 Pasažieru dzelzceļa transports
Akcionārs, kapitāla daļu turētājs	Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (100%) Vienotais reģ. Nr.40003032065 Gogoļa ielā 3, Rīgā, LV-1547
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Baiba Beatrise SLEŽE, padomes locekle no 01.01.2021. līdz 13.08.2021., padomes priekšsēdētāja no 14.08.2021. līdz 31.12.2021. Rems RAZUMS, padomes priekšsēdētājs no 04.01.2022. Edvīns KORNELIUSS, padomes loceklis no 14.08.2020. Silvija DREIMANE, padomes locekle no 14.08.2020. līdz 20.12.2020., padomes priekšsēdētāja no 21.12.2020. līdz 13.08.2021. Raimonds FREIMANIS, padomes loceklis no 04.01.2022.
Valde	Svetlana BERGA, valdes priekšsēdētāja no 10.06.2016. Mārtiņš PEVKO, valdes loceklis no 09.08.2021.
Revidenta nosaukums, adrese un atbildīgā zvērinātā revidente	SIA "PricewaterhouseCoopers" vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr.5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Ilandra LEJIŅA Sertifikāts Nr.168
Pārskata gads	2021. gada 1. janvāris – 2021. gada 31. decembris

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Finanšu pārskats atspoguļo sabiedrības ar ierobežotu atbildību "LDZ CARGO" kā atsevišķa uzņēmuma finanšu stāvokli. "Latvijas dzelzceļš" koncerna finanšu stāvoklis ir atspoguļots konsolidētajā finanšu pārskatā.

Finanšu pārskats aptver laika periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Šo finanšu pārskatu publicēšanai ir apstiprinājusi *Sabiedrības* valde 2022. gada 25.februārī. Finanšu pārskatu apstiprina dalībnieku sapulce, kuru sasauca LDZ CARGO valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šis finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā arī, ievērojot Latvijas Republikas "*Grāmatvedības likumu*" un "*Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu*" un citus grāmatvedību reglamentējošos Latvijas Republikas tiesību aktus. Ņemot vērā ES apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai ES, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz *Sabiedrības* finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Finanšu pārskats ir sagatavots, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi un uzņēmējdarbības turpināšanas principu.

Pārskata periodā "Latvijas dzelzceļš" koncerna vadība ir mainījusi grāmatvedības politiku attiecībā uz izdevumu uzrādīšanu Peļņas vai zaudējumu aprēķinā – ja iepriekš peļņas vai zaudējumu aprēķins tika uzrādīts pēc izdevumu funkcijas, tad, sākot ar šo pārskata periodu, tas tiek uzrādīts pēc izdevumu veida. Pamatojums uzrādīšanas maiņai balstās uz vairākiem faktoriem:

- Līdz šim lietotā izdevumu klasificēšana pēc funkcijas metodes apgrūtinā "Latvijas dzelzceļš" koncerna vadībai veikt salīdzinājumu ar budžetēšanas un plānošanas dokumentiem (tiek gatavoti pēc izdevumu veida), tādējādi nenodrošinot atbilstošu informāciju lēmumu pieņemšanai.
- Analizējot līdzīgus infrastruktūras uzņēmumus Eiropas Savienībā, secināts, ka praktiski visi dzelzceļa infrastruktūras uzņēmumi un lielākā daļa kravas pārvadātāju uzrāda savos finanšu pārskatos peļņas vai zaudējumu aprēķinu pēc izdevumu veida. Līdz ar to, mainot peļņas vai zaudējumu aprēķina uzrādīšanas veidu, tiks nodrošināta labāka salīdzināmība ar citiem līdzīgiem uzņēmumiem, kā arī tiks nodrošināts lielāks caurspīdīgums, tādējādi sniedzot vēl skaidrāku priekšstatu par *Sabiedrības* darbību, salīdzinot to ar konkurentiem.
- Izdevumu klasifikācijas maiņai nav ietekmes uz *Sabiedrības* finansiālo situāciju.

2020. gada salīdzinošie Peļņas vai zaudējumu aprēķina rādītāji ir atbilstoši pārklasificēti, lai nodrošinātu salīdzināmību. Pārējo pārskatu posteņu uzrādīšanas un klasifikācijas veids ir saglabājies nemainīgs pārskata perioda laikā, kā arī salīdzināmajos pārskata periodos.

Starptautiskie finanšu pārskatu standarti prasa *Sabiedrības Vadībai* piemērot tādus pieņēmumus un spriedumus, sagatavojot finanšu pārskatus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtības, kā arī pārskata datumā atklājamo informāciju, kā arī pārskata periodā atzīto ieņēmumu un izdevumu summas. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Izņemot zemāk minētās, nav citu jomu, kas prasītu nozīmīgu vai sarežģītu pieņēmumu izdarīšanu, vai jomu, kur izdarītie pieņēmumi un aplēses būtu nozīmīgas finanšu pārskatu kontekstā.

Pārskata gadā nav stājušies spēkā Starptautiskie finanšu pārskatu standarti, to grozījumi un to interpretāciju grozījumi, kuru ieviešanai bija būtiska ietekme uz *Sabiedrības* darbību. Pārskata gadā ar 2021. gada 1. janvāri ir stājušies spēkā un ir apstiprināti lietošanai ES šādi standartu grozījumi:

- *Grozījumi 16. SFPS – Nomas līgumu koncesijas kas saistītas ar Covid-19* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. jūnijā vai vēlāk). Grozījumi paredz nomniekiem (bet ne iznomātājiem) iespēju izmantot atbrīvojumu no standarta prasības novērtēt, vai ar Covid-19 saistītas koncesijas ir nomas līguma modifikācija;
- *Bāzes procentu likmju (IBOR) reformas otrā fāze – grozījumi 9. SFPS, 39. SGS, 7. SFPS un 16. SFPS* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Ar 2022. gada 1. janvāri vai vēlāk stāties spēkā standartu grozījumi vai interpretācijas, kas varētu ietekmēt Sabiedrības finanšu pārskatus un kuru ietekmi *Sabiedrības Vadība* pašlaik novērtē, tomēr sākotnējās aplēses liecina, ka tā nebūs būtiska:

- *Grozījumi 4. SFPS – 9. SFPS piemērošanas atlikšana* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- *Grozījumi 10. SFPS un 28. SGS – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu* (spēka stāšanās datums šobrīd nav noteikts, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *17. SFPS Apdrošināšanas līgumi* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Grozījumi 1. SGS – Īstermiņa un ilgtermiņa saistību klasifikācija* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Ienākumi pirms paredzētās pamatlīdzekļu izmantošanas, Apgrūtinātie līgumi – līguma izpildes izmaksas, Atsauces uz SFPS Konceptuālo ietvaru – 16. SGS, 37. SGS un 3. SFPS šaura apjoma grozījumi un 2018. – 2020. Ikgadējie SFPS uzlabojumi – grozījumi 1. SFPS, 9. SFPS, 16. SFPS un 41. SGS* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES)).

Sabiedrības vadība ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāties spēkā, sākot ar 2022. gada 1. janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz *Sabiedrības* finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Sabiedrība* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir *Sabiedrības* pārskatu valūta.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti *euro* pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā gada pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās.

Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ārvalstu valūtas kursi

ĀRVALSTU VALŪTA	EUR 31.12.2021.	EUR 31.12.2020.
USD	1.13260	1.22710
CHF	1.03310	1.08020
RUB	85.30040	91.46710

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm un pārējām tiesībām. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tām *Sabiedrībai* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtību samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Dzelzceļa ritošo sastāvu kravu pārvadājumiem, izņemot dīzeļvilcienus un lokomotīves, uzskaita pēc pārvērtēšanas metodes, t.i. šie pamatlīdzekļi tiek pārvērtēti ne retāk kā reizi piecos gados, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumus atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumus atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu. Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienādā ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis.

Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Sabiedrības* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietas, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Sabiedrība kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 500 *euro* un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdis *Sabiedrībā* un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai.

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti tsāķajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Sabiedrības pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta no katra pamatlīdzekļa atlikušās vērtības, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas, būves	10-130 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-30 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem *Sabiedrības* mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods. Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Sabiedrības finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Sabiedrības* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Sabiedrības* vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Sabiedrība* ir kļuvusi par līgumslēdzēju pusi un izpildījusi darījuma nosacījumus, t.i. tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Sabiedrības* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Sabiedrība* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību. Finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Sabiedrība* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Radniecīgo sabiedrību parādus un Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu, kas mazāks par 90 dienām, un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, *expected credit loss*) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitatē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. *Sabiedrība* finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Sabiedrība ir piemērojusi 9. SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti "Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori", kā arī "Parādi radniecīgajām sabiedrībām".

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājums termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilancē neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Sabiedrības* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtībai tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA AKTĪVI (VAI ATSAVINĀŠANAS GRUPAS)

Ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) tiek klasificēti kā pārdošanai turētie, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs (vai atsavināšanas grupa) ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) to pārklasifikācijas brīdī tiek novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

Vērtības samazinājums tiek atzīts gadījumā, ja pie sākotnējās atzīšanas vai turpmākās uzskaites aktīva (vai atsavināšanas grupas) vērtība tiek samazināta no sākotnējās uzskaites vērtības uz patieso vērtību, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Vērtības samazinājumu iespējams apvērst un atzīt ieņēmumos tā apvērsi, ja palielinās aktīva (vai atsavināšanas grupas) patiesā vērtība, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tomēr šādu apvērsi var atzīt tikai tik lielā mērā, cik tā kompensē iepriekš atzīto vērtības samazinājumu šim aktīvam (vai atsavināšanas grupai).

Pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu (vai atsavināšanas grupu) pārdošanas brīdī tiek atzīta neto peļņa vai zaudējumi no to atzīšanas pārtraukšanas un pārdošanas.

Pārdošanai turētos ilgtermiņa aktīvus (vai atsavināšanas grupas) nenolieto un neamortizē tik ilgi, kamēr tie tiek klasificēti kā pārdošanai turētie.

Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un aktīvi, kas ir atsavināšanas grupas sastāvdaļa, bilancē tiek uzrādīti atsevišķi no citiem aktīviem. Saistības, kas ietilpst atsavināšanas grupā, bilancē tiek uzrādītas atsevišķi no citām saistībām.

2.9. PAMATKAPITĀLS UN DIVIDENDES

Sabiedrības pamatkapitālu veido daļas ar katras daļas nominālvērtību viens *euro*.

Sabiedrības dalībniekam izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības finanšu pārskatos periodā, kurā *Sabiedrības* dalībnieks apstiprina dividenžu apmēru.

2.10. PĀRĒJĀS REZERVES

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Sabiedrības* peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Sabiedrības* dalībnieku sapulces

lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Pārējās rezerves". Pārējo rezervju izmantošana un sadalīšana ir dalībnieku sapulces kompetencē.

2.11. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.12. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Sabiedrībai* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Sabiedrības*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Sabiedrība* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.13. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas dalīta ar koeficientu 0,8. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

2.14. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Sabiedrība* sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piemēram, pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Sabiedrības* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Sabiedrībai nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Sabiedrība* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Sabiedrība* attiecīgo precī ir piegādājusi klientam un tas ir precī akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

Sabiedrība sniedz šādus pakalpojumus (kas pārsvarā tiek atzīti saskaņā ar 15.SFPS):

Kravu pārvadājumu pakalpojumi – viens no galvenajiem LDZ CARGO pamatdarbības veidiem. LDZ CARGO veic kravu pārvadājumus:

- no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).

Ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildu samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem

tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem.

LDZ CARGO ar nolūku veicināt kravu pārvadājumus ar dzelzceļa transportu, nodrošinot to rentablu darbību, sniedz principāla pakalpojumus, kas ietver kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras – tranzīta noformēšanu, preču pagaidu uzglabāšanu.

Lai efektīvi nodrošinātu vagonu parka izmantošanu, daļa vagonu tiek iznomāta citiem klientiem. Vagonu nomas ieņēmumi un principāla pakalpojumi tiek iekļauti kravu pārvadājumu ieņēmumu sastāvā. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Starptautiskie pasažieru pārvadājumu pakalpojumi – **LDZ CARGO** var nodrošināt starptautiskos pasažieru pārvadājumus četros maršrutos – Rīga-Sanktpēterburga, Rīga-Maskava, Rīga-Minska un Rīga-Viļņa-Minska-Kijevas (Ukrainas dzelzceļa formējuma vilciens). Sakarā ar pandēmijas COVID-19 izplatības ierobežošanu starptautiskie dzelzceļa pasažieru pārvadājumi tika pārtraukti ar 2020. gada martu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad tiek saņemti ieņēmumi no biļešu pārdošanas.

Vilces nodrošināšanas pakalpojumi – **LDZ CARGO** sniedz lokomotīvu brigāžu pakalpojumus gan “Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrībām, gan citiem kravu pārvadātājiem un citiem ārējiem klientiem to saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Citi pakalpojumi – šajos pakalpojumos ietilpst vilcienu komercapskates pakalpojumi, tehnoloģisko centru un nodošanas punktu darbības nodrošināšanas pakalpojumi, mašīnistu atpūtas namu izmantošanas pakalpojumi citiem pārvadātājiem, savstarpējie vilces pakalpojumi kravas vilcienu pārvadāšanai atsevišķiem pārvadātājiem, IVNDS pakalpojumi citiem pārvadātājiem, nomas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi “Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrībām un ārējiem klientiem. Ieņēmumi no nomas pakalpojumiem tiek atzīti saskaņā ar 16. SFPS. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi (saskaņā ar 9.SFPS). Procentu ienākumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

2.15. NOMA

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī *Sabiedrība* izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, *Sabiedrība* izvērtē, vai:

- Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- *Sabiedrībai* ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- *Sabiedrībai* ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. *Sabiedrībai* ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, *Sabiedrībai* ir jāvērtē, vai tai ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai *Sabiedrība* ir paredzējusi aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā *Sabiedrība* attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieka uzskaitē

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams *Sabiedrībai* lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Tiesības izmantot aktīvu tiek amortizētas pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām. Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot *Sabiedrības* salīdzināmo procentu likmi. Nomas saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās *Sabiedrības* aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja *Sabiedrība* maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Iznomātāja uzskaitē

Nomas darījumus, kuri pēc savas būtības nodod nomas ņēmējam visu risku un atlīdzību, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, klasificē kā finanšu nomas darījumus. Nomas darījumi, kuros iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atlīdzības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti atbilstošā nomas perioda laikā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.16. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti: *Sabiedrības* dalībnieks, *Sabiedrības* Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un uzņēmumi, kuros minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.17. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Sabiedrības* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.18. DARBINIEKU LABUMI

Īstermiņa saistības pret darbiniekiem

Saistības par darbinieku darba samaksu, tai skaitā kārtējie atvaļinājumi un slimības pabalsti, kuras paredzams tiks dzēstas 12 mēnešu laikā pēc perioda beigām, kurā darbinieki veic attiecīgo darbu, tiek atzītas pārskata periodā kā īstermiņa saistības un tiek novērtētas summās, kuras paredzētas izmaksāt, lai dzēstu šīs saistības.

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Sabiedrībai* jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Sabiedrībai* nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadībai* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Sabiedrības* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu, kā aprakstīts zemāk.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu grupa "Vagoni kravu pārvadājumiem" tiek uzrādīta pārvērtētajā vērtībā, balstoties uz 2018. gada 31. decembra vērtējumu, ņemot vērā uzkrāto nolietojumu. Vērtējums tika veikts, lietojot tirgus vērtības. Vagonu tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, tādēļ metode tiek uzskatīta par piemērotu šai pamatlīdzekļu grupai.

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Sabiedrība* izvērtē tās pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Sabiedrības* veiktajiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Sabiedrības* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā.

4. FINANŠU RISKU VADĪBA

Sabiedrības nozīmīgākie finanšu instrumenti ir nauda, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Sabiedrības* saimnieciskās darbības finansējumu. *Sabiedrībai* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem, kas izriet tieši no *Sabiedrības* saimnieciskās darbības.

Sabiedrība ir pakļauta tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tās finanšu instrumentiem.

2019. gada 2. decembrī stājās spēkā "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politika, kas apstiprināta ar VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes 22.11.2019. lēmumu un VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes 02.12.2019. lēmumu. Tā nosaka galvenos pamatprincipus un atbildību sadalījumu visu koncerna sabiedrību risku pārvaldībā.

Sabiedrības finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:

	(EUR)	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	3 937 880	4 459 599
Nauda un naudas ekvivalenti	19 261 580	20 315 755
Kopā finanšu aktīvi	23 199 460	24 775 354
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā		
Parādi piegādātājiem, darbuizpildītājiem un pārējie kreditori, ieskaitot nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	47 510 774	13 504 412
Kopā finanšu saistības	47 510 774	13 504 412

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Sabiedrības* ieņēmumus vai tai piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Sakarā ar to, ka *Sabiedrībai* nav aizņēmumu, tā nav pakļauta tirgus procentu likmju izmaiņu riskam.

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņu rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Sabiedrība* ir pakļauta, galvenokārt izriet no tās saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās. *Sabiedrības* pircēju un pasūtītāju parādu saistības pārsvarā ir *euro* valūtā. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 28. pielikumā.

Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Sabiedrība*, ir valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Sabiedrībai pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Sabiedrību*, radot tai ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Sabiedrība* ir pakļauta kredītriskam, kas izriet tieši no tās saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar *Sabiedrības* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas atlikumiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksātspēja. *Sabiedrība* nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Sabiedrība nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts.

Sabiedrība ir saņēmusi drošības naudu kā daļēju nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

2021. gada 31. decembrī *Sabiedrībai* bija 1 klients (2020. gadā – 2 klienti), kurš bija parādā *Sabiedrībai* vairāk nekā 1000 tūkst. EUR un 10 klienti (2020. gadā – 10 klienti), kuri katrs bija parādā

Sabiedrībai vairāk nekā 100 tūkst. EUR, un kopumā veidoja apmēram 78% (2020. gadā – 79%) no kopējā debitoru parāda. Neņemot vērā saistīto sabiedrību parādus, kuriem 2021. gada 31. decembrī vēl nav iestājies samaksas termiņš, vairāk par 400 tūkst. EUR parāds bija vienam klientam, kas veidoja 11% no kopējā debitoru parāda.

Sabiedrībai nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2021. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem.

Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt, iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Sabiedrība ir pakļauta maksimālajam kredītriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	(EUR)	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Nauda un naudas ekvivalenti	19 261 580	20 315 755
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	4 130 923	4 873 899
Kopā	23 392 503	25 189 654

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2021. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	(EUR)				
	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0.01%	0.8%	5.0%	75%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	3 834 666	25 091	15 675	255 491	4 130 923
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(383)	(207)	(784)	(191 669)	(193 043)

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2020. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	(EUR)				
	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0.01%	0.82%	2.00%	95.00%	-
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	4 350 424	65 564	23 320	434 591	4 873 899
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(435)	(537)	(466)	(412 862)	(414 300)

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Sabiedrības* naudas depozītiem bankās, pārvalda "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu komiteja saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Sabiedrības* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietojšanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) "Latvijas dzelzceļš" koncerna Finanšu komiteja izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

Sabiedrības naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem: (EUR)

(EUR)

KREDĪTREITINGS	31.12.2021.	31.12.2020.
AA3	297 766	5 000 803
A3	18 963 814	15 314 952
Kopā	19 261 580	20 315 755

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Sabiedrība* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

“Latvijas dzelzceļš” koncerna Finanšu komiteja pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī, pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Sabiedrība sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi četrām nedēļām, lai nodrošinātu, ka *Sabiedrības* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2021. gadā kopējās likviditātes rādītājs (apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām) ir 1.2 (2020. gadā – 1.7). *Sabiedrības* operatīvās darbības naudas plūsmas ir pozitīvas, levērojot iepriekš minētos apstākļus, uzskatām, ka *Sabiedrība* ir finansiāli stabila un spēj segt savus kārtējos maksājumus.

Nākamajās tabulās sniegta informācija par *Sabiedrības* finanšu saistībām pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

(EUR)

2021. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADIEM	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Pārējās saistības (iekļaujot parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	15 140 847	3 920 670	17 094 570	13 391 953	49 548 040
Nomas saistības	204 084	603 420	339 356	-	1 146 860
Kopā	15 344 931	4 524 090	17 433 926	13 391 953	50 694 900

(EUR)

2020. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADIEM	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Pārējās saistības (iekļaujot parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	10 468 676	-	-	-	10 468 676
Nomas saistības	211 780	553 761	680 291	-	1 445 832
Kopā	10 680 456	553 761	680 291	-	11 914 508

5. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Sabiedrības* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Sabiedrība* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesā vērtība - summa, kādu saņemtu, pārdodot aktīvu, vai maksātu, izpildot saistības parastā darījumā starp tirgus dalībniekiem minētā aktīva vai saistību novērtēšanas datumā.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētas tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Sabiedrībai* nav 1. līmenī vērtētu finanšu instrumentu.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modeļi izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i., cena), vai netieši (t.i., tiek iegūti no cenas). *Sabiedrības* 2. līmenī vērtētie finanšu instrumenti ir naudas līdzekļi bankās.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojami tirgus dati) ir klasificēti 3. līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvida tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Sabiedrības finanšu instrumenti, kas atbilst 3. līmeņa vērtēšanas tehnikai, ir debitoru un kreditoru parādi.

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas nomas saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Sabiedrībai* piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Sabiedrība veica pamatlīdzekļu grupas "Vagoni kravas pārvadājumiem" vērtēšanu, izmantojot tirgus metodi, jo tika identificēts pietiekami aktīvs un likvīds otrreizējais tirgus lielākajai daļai no vērtētajiem pamatlīdzekļiem, un tirgus cenas tika izmantotas veicot novērtējumu. Patiesā vērtība, kas tika noteikta pēc tirgus metodes, nebūtiski atšķīrās no aktīvu uzskaites vērtības. Līdz ar to tiek uzskatīts, ka vagonu vērtība atbilst 2. līmeņa vērtēšanas tehnikai.

Diskontējot nākotnes naudas plūsmu piemērota diskonta likme 6.36%. Pamatlīdzekļu patiesā vērtība aprēķinu rezultātā apmēram atbilst to uzskaites vērtībai un līdz ar to vērtības samazinājums nebūtu atzīstams.

6. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

VAS "Latvijas dzelzceļš" pieder 100% SIA "LDZ CARGO" pamatkapitāla daļu.

Sabiedrības mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Sabiedrības* spēju turpināt tās darbību un dot dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi.

Rīgā, 2022. gada 25.februārī

Valdes priekšsēdētāja

S. Berga

Valdes loceklis

M. Pevko

Saīsināto finanšu pārskatu sagatavoja SIA "LDZ CARGO" Finanšu daļa:
Finanšu daļas vadītāja, Finanšu departamenta direktora vietniece

I. Špulinga

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.